

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 443

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 26 mai 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
67.	— Lege pentru completarea art. 9 din Legea apelor nr. 107/1996	2
275.	— Decret privind promulgarea Legii pentru completarea art. 9 din Legea apelor nr. 107/1996	2
★		
68.	— Lege pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3
276.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 36 din 4 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul penal	4–7

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru completarea art. 9 din Legea apelor nr. 107/1996**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — La articolul 9 din Legea apelor nr. 107/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 8 octombrie 1996, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) Sursele de apă subterană, apă curgătoare, lacurile și lacurile de acumulare cu folosință energetică pot fi utilizate pentru irigații, fără plata contribuției specifice de gospodărire a apelor, pe perioada stării de urgență instituite pe teritoriul României prin Decretul nr. 195/2020, precum și pe o perioadă de 6 luni de la încetarea acesteia.

(6) Pe durata stării de urgență instituite pe teritoriul României prin Decretul nr. 195/2020, precum și pe o perioadă de 6 luni de la încetarea acesteia, pentru obținerea avizelor de gospodărire a apelor în vederea executării lucrărilor de investiții în infrastructura de irigații se vor elimina toate taxele, iar termenele de eliberare a acestora vor fi reduse la jumătate.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 26 mai 2020.
Nr. 67.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind promulgarea Legii pentru completarea art. 9
din Legea apelor nr. 107/1996**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru completarea art. 9 din Legea apelor nr. 107/1996 și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 26 mai 2020.
Nr. 275.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. h)
din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — La articolul 456 alineatul (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) clădirile unităților sanitare publice, precum și pentru clădirile în care funcționează cabinete de medicină de familie, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice;”.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 26 mai 2020.
Nr. 68.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea art. 456 alin. (1)
lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 26 mai 2020.
Nr. 276.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 36

din 4 februarie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Emil Butnaru în Dosarul nr. 8.856/314/2015/a3 al Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.910D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent șef referă asupra faptului că autorul excepției de neconstituționalitate a depus, la dosarul cauzei, un set de înscrisuri ce privesc situația sa juridică.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, precizând că prevederile legale criticate sunt clare și previzibile. Acțiunea de amenințare, ca element al laturii obiective a infracțiunii de amenințare, poate fi săvârșită direct, indirect sau prin intermediul unei terțe persoane, așadar, indiferent de modalitatea concretă de realizare a acesteia. Totodată, se subliniază că, potrivit art. 30 alin. (6) din Constituție, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine, astfel că protejarea acestor valori poate fi realizată prin incriminarea conduitei care aduce atingere acestora.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 3 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 8.856/314/2015/a3, **Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 206 alin. (1) din Codul penal**, excepție ridicată de Emil Butnaru într-o cauză având ca obiect soluționarea unui apel formulat împotriva sentinței penale prin care autorul excepției a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de ultraj judiciar, faptă prevăzută de art. 279 alin. (2) raportat la art. 206 alin. (1) din Codul penal.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textul criticat, care a preluat sub aspectul criticat soluția legislativă cuprinsă în art. 193 din Codul penal din 1969, are un caracter lacunar, cvasi-interpretativ, în total dezacord cu cerința „lex certa” ce trebuie să fie îndeplinită de textul normei penale și care trebuie să descrie în mod limpede și fără echivoc modalitățile de săvârșire a infracțiunii de amenințare pentru a se întruni plenitudinea circumstanțelor ce definesc latura obiectivă a acestei infracțiuni. Se are în vedere relativitatea modului în care conținutul textului de lege arhaic se poate aplica la împrejurări noi, inexistente la data la care legiuitorul și-a exprimat voința în formularea textuală a normei de drept și pe care nu avea cum să le prevadă la nivelul anului 1969. Se susține că textul de lege nu stabilește cu claritate elementul material al infracțiunii de amenințare și nici instrumentul obiectiv de cuantificare a urmării imediate a infracțiunii, respectiv starea de temere a victimei.

7. Se arată că decalajul produs între evoluția rapidă a mijloacelor tehnologice, raportată la inerția scriptică a textului de lege, atrage caracterul lacunar al normei penale. Puterea judecătorească, realizând un exercițiu interpretativ extensiv, împrumută din prerogativele puterii legislative și creează o nouă normă de drept, ajungându-se ca norma de incriminare să sancționeze acțiuni specifice mediului virtual, ce nu comportă niciun fel de intenție, de făptuire directă sau de mijlocire. Astfel, se arată că singura cerință a textului criticat pentru a fi reținută infracțiunea de amenințare este existența stării de temere clamată unilateral de presupusa victimă. Prin urmare, sfera de cuprindere a normei juridice criticate este imprecis redactată, întrucât ar cuprinde și mesajele scrise pe rețelele on-line de comunicare, în condițiile în care aceasta ar trebui să se refere numai la mesajele directe trimise pretinsei victime.

8. **Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, se arată că amenințarea reprezintă acțiunea de intimidare a unei persoane, directă sau indirectă, explicită sau implicită, ce poate fi realizată prin orice mijloace — viu grai, telefon, sms, e-mail, scrisori etc. Împrejurarea că textul în formularea sa a fost în esență redactat prima dată în codul penal anterior nu determină desuetudinea formulării în condițiile în care doctrina și jurisprudența sunt constante în sensul arătat, iar orice persoană poate cu suficientă previzibilitate să-și ghideze comportamentul fără a încălca limita infracționalității. Sfera de temere a subiectului pasiv este o împrejurare de fapt ce poate fi stabilită de organele judiciare prin orice mijloc de probă permis de lege, având în vedere atât persoana, calitatea și funcția celui presupus amenințat, cât și conținutul sau modalitatea de exercitare a amenințării.

9. Orice dispoziție legală implică în mod necesar o generalizare, nefiind obiectiv posibil ca legiuitorul să poată descrie în mod exhaustiv toate comportamentele pe care legea

le permite sau le interzice. Esențial este ca interdicțiile, în mod special cele din sfera dreptului penal, să fie suficient de clare și previzibile astfel încât orice persoană să aibă posibilitatea de a adopta un comportament de conformare față de exigențele legii. Prin urmare, această exigență este respectată de textul criticat inclusiv prin raportare la modalitățile contemporane de comunicare.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

11. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, invocându-se jurisprudența Curții Constituționale referitoare la calitatea actelor normative și având în vedere conținutul normativ al textului criticat, se arată că orice destinatari al legii penale poate să cunoască sensul sintagmelor folosite, să înțeleagă intenția de reglementare a legiuitorului și să își adapteze conduita exigențelor legii.

12. Aprecierea atitudinii subiective a autorului infracțiunii se face de organele judiciare de la caz la caz, acest aspect fiind valabil pentru orice faptă prevăzută de legea penală adusă în atenția organelor judiciare. Simplul fapt că în aplicarea legii penale organele judiciare vor fi cele chemate să decidă dacă fapta în concret comisă de o persoană îndeplinește condițiile legii penale pentru a fi sancționată ca infracțiune nu este de natură a conduce la neconstituționalitatea textului criticat. Cu privire la faptul că textul de lege nu acoperă comiterea faptelor de amenințare în mediul on-line, se arată că acesta este un aspect de interpretare a legii, dezlegarea sa neintrând în sfera competențelor Curții Constituționale. Se mai arată că susținerile referitoare la caracterul subiectiv și imprevizibil al sintagmelor invocate sunt neîntemeiate, iar formulările textului de lege nu sunt de natură a genera dificultăți de interpretare, acestea fiind clare, fluente și inteligibile, și nu conțin dificultăți sintactice sau pasaje obscure ori echivoce.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie art. 206 din Codul penal. Examinând cererea de sesizare a Curții Constituționale, se constată că obiect al excepției de neconstituționalitate, în realitate, îl reprezintă dispozițiile art. 206 alin. (1) din Codul penal, text asupra căruia Curtea urmează a se pronunța prin prezenta decizie și care are următorul cuprins:

„(1) *Fapta de a amenința o persoană cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, dacă este de natură să îi producă o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării.*”

16. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (12) privind legalitatea incriminării și a pedepsei, precum și ale art. 30 alin. (1) privind libertatea de exprimare. Corelativ acestor dispoziții constituționale, sunt invocate și prevederile art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 7 paragraful 1 privind legalitatea incriminării și a pedepsei și ale art. 10 paragraful 1 privind libertatea de exprimare din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în esență, autorul acesteia este nemulțumit de faptul că textul criticat nu reglementează mijloacele de comunicare prin intermediul cărora se poate realiza acțiunea de amenințare și că nu se poate cuantifica urmarea imediată a infracțiunii, respectiv starea de temere a victimei, aspecte care, în opinia sa, contravin art. 21 alin. (3), art. 23 alin. (12) și art. 30 alin. (1) din Constituție, precum și dispozițiilor corelative cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate raportate la art. 23 alin. (12) din Constituție, Curtea reține că legalitatea incriminării și a pedepsei presupune în mod implicit respectarea exigențelor constituționale referitoare la calitatea legii, astfel că cerințele art. 1 alin. (5) se subsumează celor ale art. 23 alin. (12) din Constituție în ipoteza normelor de incriminare. Standardele constituționale de calitate a legii sunt îndeplinite dacă legiuitorul indică în mod clar și neechivoc obiectul material al infracțiunilor în chiar cuprinsul normei legale de incriminare sau dacă acesta poate fi identificat cu ușurință prin trimiterea la un alt act normativ de rang egal cu care textul incriminator se află în conexiune, în vederea stabilirii existenței/inexistenței infracțiunii. Legiuitorul nu trebuie să își respecte numai din punct de vedere formal competența constituțională de a legifera, fără ca prin conținutul normativ al textului incriminator să stabilească cu claritate și precizie obiectul material al infracțiunii, o asemenea situație putând determina o lipsă de previzibilitate a respectivului text, contrară exigențelor constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv la condițiile de claritate, precizie și previzibilitate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 noiembrie 2015, paragrafele 21 și 22, și Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, paragrafele 24 și 25). Totodată, instanța de contencios constituțional a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă și să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrarul sau abuzul, și că norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform și să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (a se vedea Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, paragraful 34, sau Decizia nr. 263 din 24 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 649 din 26 iulie 2018, paragraful 20).

19. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 7 paragraful 1 din Convenție, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), impune definirea, în mod clar, prin lege, a infracțiunilor și a pedepselor aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie

cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. De asemenea, Curtea de la Strasbourg a statuat că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coeme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi — S.R.L. și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei (nr. 2)*, paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91).

20. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este în special cazul profesioniștilor, care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (a se vedea hotărârile pronunțate în cauzele *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, *Sud Fondi — SRL și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea de la Strasbourg a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. *Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive.* Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale

pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (hotărârile pronunțate în cauzele *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

21. Totodată, pentru a fi conformă cu dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție, incriminarea unor fapte prin norme juridice de drept penal trebuie să respecte principiul proporționalității incriminării, potrivit căruia respectiva incriminare trebuie să fie strict necesară obiectivului urmărit de legiuitor, iar intruziunea ce vizează drepturile fundamentale restrânse prin aplicarea normei incriminatoare să fie justificată prin raportare la protecția juridică asigurată prin reglementarea acelei infracțiuni (Decizia nr. 418 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 19 iulie 2018, paragraful 30).

22. Raportat la cauza de față, Curtea reține că norma de incriminare stabilește că elementul material al infracțiunii analizate constă într-o acțiune de amenințare, fără a stabili mijlocul de comunicare prin care aceasta se realizează tocmai pentru că nu contează dacă aceasta este făcută în scris, verbal sau prin gesturi ori fapte. Indiferent că amenințarea s-a produs prin comunicarea directă a unei scrisori, telegrame sau a unui mesaj către victimă sau prin comunicarea într-un spațiu virtual de tip *social-media* sau comentarii on-line, elementul material al infracțiunii de amenințare există și este realizat. Amenințarea săvârșită împotriva unei persoane nu este și nu poate fi condiționată de modul în care este exteriorizat elementul material al infracțiunii și modul în care victima ia cunoștință de aceasta (comunicare directă/indirectă). În caz contrar, legea penală ar limita protecția pe care statul trebuie să o asigure libertății psihice și morale a persoanei, conform art. 22 alin. (1) din Constituție, ceea ce ar fi contrar însăși valorilor supreme care stau la baza statului, cu referire la obligația acestuia de a garanta drepturile și libertățile fundamentale.

23. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că textul criticat, sub aspectul analizat, este unul clar, precis și previzibil, îndeplinind cerințele de calitate a legii care decurg din art. 23 alin. (12) din Constituție.

24. Cu privire la faptul că legea nu prevede criterii pentru cuantificarea stării de temere a victimei, Curtea constată că acțiunea de amenințare, potrivit textului de lege, trebuie să aibă aptitudinea producerii unei stări de temere. Pentru a analiza îndeplinirea acestei cerințe esențiale a infracțiunii, parte a laturii obiective a acesteia, trebuie avute în vedere în mod evident anumite criterii subiective în sine raportat la persoana victimei, și anume calitatea sa, starea sa psihică sau gradul de instruire, experiență și pricepere a acesteia. Prin urmare, toate aceste condiții sunt unele subiective care trebuie evaluate și analizate *in concreto*, raportat la circumstanțele cauzei. Nu se poate reproșa legiuitorului faptul că textul de lege nu reglementează în mod expres și exhaustiv astfel de criterii pentru determinarea stării de temere, întrucât prin însăși folosirea sintagmei „*de natură să îi producă o stare de temere*” din cuprinsul art. 206 alin. (1) din Codul penal se poate înțelege că acțiunea de amenințare trebuie să aibă aptitudinea de a provoca un sentiment de frică în privința subiectului pasiv al infracțiunii, iar criteriile antereferte rezultă în mod logic din textul normativ. Mai mult, enumerarea exhaustivă a criteriilor relevante ar imprima normei juridice penale o rigiditate excesivă, fără însă ca precizia absolută să poată fi atinsă, ceea ce înseamnă că o generalitate

a sa în privința analizată nu este contrară *per se* principiului legalității incriminării, elementul de interpretare judiciară fiind necesar și inevitabil.

25. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că textul criticat, sub aspectul analizat, este unul clar, precis și previzibil, îndeplinind cerințele de calitate a legii care decurg din art. 23 alin. (12) din Constituție și art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Cu privire la invocarea caracterului inviolabil al libertății de exprimare, Curtea reține că, prin Decizia nr. 629 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 932 din 21 decembrie 2014, a statuat că limitele libertății de exprimare, prevăzute în art. 30 alin. (6) din Constituție, concordă întru totul cu noțiunea de libertate, care nu este și nu poate fi înțeleasă ca un drept absolut. Concepțiile juridico-filozofice promovate de societățile democratice admit că libertatea unei persoane se termină acolo unde începe libertatea altei persoane. În acest sens, art. 57 din Constituție prevede expres obligația cetățenilor români, cetățenilor străini și apatrizilor de a-și exercita drepturile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți. O limitare identică este, de asemenea, prevăzută în art. 10 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Este de principiu că unor obligații legale, și cu atât mai mult unora de ordin constituțional, trebuie să le corespundă sancțiuni legale în cazul nerespectării lor. Altfel, obligațiile juridice ar fi reduse la semnificația unor simple deziderate, fără niciun rezultat practic în spațiul relațiilor sociale, fiind anulată însăși rațiunea reglementării juridice a unora dintre aceste relații. Reglementarea la nivel constituțional a libertății de exprimare, ca drept fundamental cu un conținut complex, a determinat stabilirea limitelor în cadrul cărora acesta poate fi exercitat. Depășirea cadrului constituțional, exercitarea abuzivă a dreptului atrage răspunderea juridică, care, în cazul libertății de exprimare, este consacrată expres de dispozițiile art. 30 alin. (8) din Constituție. Valorile constituționale care nu pot fi afectate sunt drepturile individuale precum demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și dreptul la propria imagine, respectiv acele valori fundamentale care sunt protejate prin interzicerea actelor prevăzute de art. 30 alin. (7), și anume defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică,

precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri. Întrucât limitele impuse acestei libertăți constituționale sunt ele însele de rang constituțional, stabilirea conținutului acestei libertăți este de strictă interpretare, nicio altă limită nefiind admisă decât cu încălcarea literei și spiritului art. 30 din Constituție. S-a mai arătat că aplicarea pedepsei penale pentru o faptă care presupune exercitarea liberă a dreptului de exprimare nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a persoanei decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale. Prin urmare, din decizia anterioară rezultă că legiuitorul poate reglementa răspunderea penală a persoanei care depășește limitele libertății de exprimare stabilite prin art. 30 alin. (6) și (7) din Constituție, conduită care relevă un grad de intensitate ridicat al încălcării valorilor constituționale; în schimb, pentru alte cazuri, legiuitorul trebuie să reglementeze forme adecvate ale răspunderii persoanei în cauză, altele decât cea penală.

27. Raportat la cauza de față, Curtea constată că amenințarea, indiferent sub ce formă, cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare afectează libertatea psihică și morală a persoanei, prevăzute de art. 22 alin. (1) din Constituție, ceea ce prejudiciază demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și/ sau dreptul la propria imagine, încălcându-se astfel limitele libertății de exprimare prevăzute la art. 30 alin. (6) din Constituție. Prin urmare, proferarea de amenințări, indiferent de instrumentul/mijlocul prin care se realizează contravine limitelor libertății de exprimare și afectează valori individuale de rang constituțional ce își găsesc o consacrare normativă și în art. 30 alin. (6) din Constituție, antrenându-se, astfel, răspunderea penală a subiectului activ al unei asemenea fapte. În consecință, textul criticat nu încalcă nici art. 30 alin. (1) coroborat cu alin. (6) din Constituție și nici art. 10 din Convenție.

28. Totodată, Curtea reține că art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 paragraful 1 din Convenție, invocate în cauză, nu au legătură cu textul criticat, întrucât sfera de cuprindere a dreptului la un proces echitabil nu vizează normele de incriminare/de drept substanțial, ci normele procesuale (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 85 din 23 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016, paragrafele 19 și 20). Or, în cauză, se contestă o normă cu caracter substanțial, astfel că nu se poate reține incidența acestor texte de referință.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Emil Butnaru în Dosarul nr. 8.856/314/2015/a3 al Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că dispozițiile art. 206 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 februarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

